

Aktívne v COPA COGECA

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora začína aktívne pracovať v organizácii COPA COGECA. 25. októbra sa zástupca SPPK zúčastnil zasadnutia pracovnej skupiny pre rozvoj vidieka pri COPA COGECA a nasledujúci deň skupiny pre občiansky dialóg na rovnakú tému.

SPPK Emil Macho s generálnym tajomníkom COPA COGECA Pekkom Pesonenom.

Predseda

Hlavnou témou boli pozmeňujúce návrhy COPA COGECA pre legislatívne návrhy na Spoločnej poľnohospodárskej politike (SPP) po roku 2020, ktoré budú prerokovávané v príslušných výboroch Európskeho parlamentu (ďalej EP). V tejto súvislosti je nutné poznamenať, že Slovenská republika nemá vo výbore pre poľnohospodárstvo žiadneho poslanca. Prerokovávanie návrhov vo výboroch EP by sa malo skončiť do konca roka. Po hlasovaní vo výboroch bude návrh predložený na plenárne zasadanie EP. Veríme, že sa tak stane najneskôr v apríli 2019, vzhľadom na voľby do EP v termíne 23. – 26. mája 2019. SPP sa v každom prípade pravdepodobne nespustí od 1.1.2020. Zatiaľ Európska komisia neinformovala o možnom prechodnom období. Prípadné opatrenia prijme EK najskôr na jar 2019. Dôležitú úlohu v tom hrajú samozrejme Brexit a rozpočet.

Vidiecke siete

Ďalšou témou rokovania bolo utváranie vidieckych sietí po roku 2020 (po novom sieti SPP, po angl. CAP networks). Tie budú mať posilnenú úlohu pri podpore uskutočňovania nových strategických plánov SPP na vnútroštátnej a európskej úrovni. Bude existovať jednotná európska sieť SPP (nahradzujúca siete ENRD a EIP-AGRI) a na národných úrovniach národné vidiecke siete SPP. Financovanie národných vidieckych sietí by malo byť zaistené pomocou opatrenia technickej pomoci (EAFRD).

Zástupkyňa DG AGRI prezentovala predstavu Komisie o budúcom koncepte AKIS (znalostný systém pre poľnohospodárov v EÚ). Ide o integrovaný poľnohospodársky prístup k modernizácii, inováciám a

tokom znalostí, v centre ktorého je poľnohospodár. Tento systém bude prierezovo implementovaný cez všetkých 9 cieľov novej SPP.

Ďalšie kolo rokovaní

6. novembra sa uskutočnilo stretnutie pracovnej skupiny pre SPP pri COPA COGECA a o deň neskôr skupiny pre občiansky dialóg.

Diskutovalo sa o správe europoslankyne Esther Herranz Garcíovej, ktorá obsahuje niekoľko zaujímavých pozmeňovacích návrhov na legislatívu SPP po roku 2020, ako napríklad posunutie implementácie Strategických plánov SPP od roku 2023, zvýšenie veku pre mladých poľnohospodárov na 45 rokov, zavedenie termínu „new agricultural entrants“ (novo vstupujúci do poľnohospodárstva), najmenej 70% priamych platieb na podporu základného príjmu, stropovanie nad 100 000 € a na podporu základného príjmu, udržanie súčasného rozpočtu SPP, redistributívnu platbu max. 25% z platby na základný príjem a max. na 30 ha, udržanie súčasného stavu v prípade viazaných platieb (13 + 2%), zrušenie dodatočného 15% transferu na environment, predĺženie platby pre mladých poľnohospodárov z I. piliera z 5 na 7 rokov, zvýšenie spolufinancovania v opatrení vzdelávanie zo 75% na 100%, povinné riadenie rizík, podporu pre malých farmárov, ktorí natrvalo prevedú svoj podnik na niekoho iného, odškodnenie škôd dravcami, zrušenie tzv. stop-the-clock mechanizmu pri schvaľovaní strategických plánov SPP. Väčšina z týchto návrhov je v súlade s pozíciou COPA COGECA.

Ekoschémy

Dôležitou témou boli tzv. Ekoschémy v I. pilieri SPP. V tejto oblasti je naša príležitosť presadiť si svoje návrhy, keďže EK necháva túto kompetenciu v pôsobnosti členských štátov. Manévrovací priestor bude závisieť od toho, ako nastavíme GAEC. Na tieto schémy bude vyčlenených 10 - 20% z finančných prostriedkov na I. pilier (COPA COGECA navrhuje 60% na priame platby - podpora základného príjmu, 15% na viazané priame platby, 2% na mladých farmárov, 3% na sektorové investície; Esther Herranz García navrhuje na podporu základného príjmu 70%, ostatné položky rovnako ako COPA COGECA).

Členský štát je povinný tieto schémy pripraviť, ale pre poľnohospodárov budú nepovinné. Bolo by však chybou ponúkanú čiastku nevyužiť, preto je potrebné tieto opatrenia pripraviť tak, aby neboli príliš ambiciózne. Poľnohospodári by na ne mali vynaložiť čo najmenšie náklady a mali by byť ľahko implementovateľné.

Jedným zo zásadných problémov, ktorého sa dotklo toto rokovanie a ktorému sa budú venovať určite aj ďalšie, je definícia skutočného poľnohospodára. V súčasnosti je definícia viac-menej ponechaná na členské štáty, silnejú však hlasy (a je to aj pozícia COPA COGECA) na jednotné zadefinovanie aspoň základnej úrovne bruselskou legislatívou. Pre Slovensko je v tejto súvislosti vzhľadom na štruktúru podnikov podstatné, či sa bude ako skutočný poľnohospodár považovať jedno IČO alebo tzv. konečný užívateľ výhod.

V súčasnom prelomovom období považujeme za nesmierne dôležité, že sa môžeme priamo zúčastňovať na procese prípravy bruselskej legislatívy prostredníctvom COPA COGECA. Poskytne nám to možnosť byť informovaným a pripraveným partnerom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ako aj ďalších rezortných inštitúcií, v procese prípravy Strategického plánu SPP a súvisiacich dokumentov, bez ktorých implementácia novej SPP nebude možná.

Článok vyšiel v Roľníckych novinách 13. novembra 2018.

